บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง การนำวิธีสอนแบบมุ่งประสิทธิผลไปใช้เพื่อเพิ่มพูนความสามารถ ความคงทน ในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และบรรยากาศในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยสามารถสรุป อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของผู้เรียนก่อนและหลังได้รับการสอนแบบมุ่งประสิทธิผล

1.2 เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ของภาษาอังกฤษที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสิทธิผล

1.3 เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนก่อนและหลังได้รับการสอนแบบมุ่งประสิทธิผล

1.4 เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียนของผู้เรียนหลังได้รับการสอนแบบมุ่งประสิทธิผล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนดาราวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 15 (อ. 0111) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 5 ห้องเรียน จากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีจับฉลากเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ห้องมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 จำนวน 55 คน นักเรียนห้องนี้ได้รับการสอนแบบมุ่งประสิทธิผล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยสามชุด คือ แผนการสอน 10 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียน เครื่องมือชุดที่หนึ่ง ได้แก่ แผนการสอนนั้น ผู้วิจัยได้สร้างแผนการสอน 10 แผน ใช้วิธีการสอนแบบมุ่งประสิทธิผล ส่วนคำศัพท์ที่นำมาสอนได้เลือกจากแบบเรียนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 เช่น English for a Changing World, Blue Print, Odyssey, Cicero และจากงานวิจัยของ วรชาติ ภู่ทอง (2537) แล้วจัดคำศัพท์เข้าเป็นกลุ่มความหมายเดียวกันได้ 10 กลุ่ม ๆ ละ 8-13 คำ โดยแต่ละแผนมีขั้นตอนการสอนที่สำคัญ 3 ขั้นตอน ได้แก่ การเดาความหมายคำศัพท์จากปริบท การวิเคราะห์โครงสร้างคำ และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ขอบข่ายความหมาย เครื่องมือชุดที่สอง ได้แก่ แบบทดสอบวัดการเรียนรู้คำศัพท์ ซึ่งก่อนเรียนผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ และแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน เป็นแบบทดสอบชนิดโคลช 4 เรื่อง จำนวน 30 ข้อ แบบทดสอบทั้งสองชุดนี้ผู้วิจัยได้ปรับแต่งจากหนังสือคู่มือภาษาอังกฤษ และแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้แก่ Words Building, That's Correct, Cicero และคู่มือเตรียมสอบต่าง ๆ สุดท้ายเครื่องมือชุดที่สาม คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียน จำนวน 30 ข้อ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นและปรับจากแบบวัดสังคมในห้องเรียนของ เรวัติ กาวีตี๊ะ (2533) แบบสอบถามทัศนะเชิงปฏิสัมพันธ์ของ พิกุล ปิ่นแก้ว (2535) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียนของ วรพรรณ สิทธิเลิศ (2537) และของ พูนรัตน์ แสงหนุ่ม (2538)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนเอง โดยที่ก่อนเรียนผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ และแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ แล้วผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยการสอนแบบมุ่งประสิทธิผล จำนวน 10 แผน แผนละ 2 คาบ รวม 20 คาบ คาบละ 50 นาที ใช้เวลาสอนทั้งสิ้น 10 สัปดาห์ เมื่อการสอนสิ้นสุดลงผู้เรียนทำแบบทดสอบทั้ง 2 ชุด อีกครั้ง ผู้เรียนตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียนแล้ว หลังจากนั้นผู้วิจัยทิ้งช่วงไป 14 วัน ผู้เรียนทำแบบทดสอบการเรียนรู้คำศัพท์เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของผู้เรียนก่อนและหลังได้รับการสอนแบบมุ่งประสิทธิผล

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของการสอบหลังการสอนสิ้นสุดลงทันที กับการสอบหลังจากการสอนสิ้นสุดแล้ว 14 วัน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนก่อนและหลังได้รับการสอนแบบมุ่งประสิทธิผล

ตอนที่ 4 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียนของผู้เรียนหลังได้รับการสอนแบบมุ่งประสิทธิผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อเปรียบเทียบทั้ง 4 ตอน ได้แก่ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

6. ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC ปรากฏผลดังนี้

6.1 ผู้เรียนมีคะแนนความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนได้รับการสอนแบบมุ่งประสิทธิผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

6.2 ผู้เรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสิทธิผลมีความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์หลังจากที่ได้สอบหลังการสอนสิ้นสุดทันทีและทิ้งช่วงเวลา 14 วัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

6.3 ผู้เรียนมีคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนได้รับการสอนแบบมุ่งประสิทธิผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

6.4 ผู้เรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสิทธิผลมีความคิดเห็นว่าบรรยากาศในชั้นเรียนเหมาะสมมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยดังกล่าว มีประเด็นสำคัญที่อาจนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของผู้เรียนหลังจากได้รับการสอนแบบมุ่งประสิทธิผลสูงกว่าก่อนได้รับการสอน กล่าวคือ ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการเรียนรู้คำศัพท์ก่อนเรียนเท่ากับ 12.5636 และหลังเรียนเท่ากับ 23.8727 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยดังกล่าวได้สอดคล้องกับผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ โดยวิธีการสอนย่อย 3 วิธี วิธีใดวิธีหนึ่งของการสอนแบบมุ่งประสิทธิผล อาทิ ผลการวิจัยของ กมลวัทน์ ครุฑแก้ว (2533) ที่ว่าการเดาคำศัพท์ในปริบทช่วยให้ผู้เรียนเพิ่มปริมาณความรู้คำศัพท์ได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีผลการวิจัยของ อำไพพิศ วรโสพรรณ (2526) ซึ่งได้วิจัยเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการหาความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษจากการวิเคราะห์โครงสร้างคำนั้น ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ดีมาก และยังมีผลการวิจัยของวรชาติ ภู่ทอง (2537) ที่ศึกษาผลของการสอนคำศัพท์แบบสัมพันธ์ขอบข่ายความหมาย ที่มีต่อผู้เรียนในด้านการเรียนรู้คำศัพท์ ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษสูงกว่าผู้เรียนที่ได้รับการสอนจากคู่มือครู

การสอนแบบมุ่งประสิทธิผลนี้เป็นการสอนที่รวบรวมวิธีสอนคำศัพท์ที่สำคัญ ๆ และมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ การเดาความหมายจากปริบท การวิเคราะห์ส่วนประกอบของคำ และการสอนคำศัพท์ด้วยวิธีสัมพันธ์ ขอบข่ายความหมาย ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสาเหตุหลายประการ ดังนี้

ประการที่หนึ่ง การสอนแบบมุ่งประสิทธิผลช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้คำศัพท์อย่างเป็นระบบ เพราะเป็นการเรียนอย่างมีขั้นตอนเป็นระบบ มีหลักการในการเลือกคำศัพท์ และมีการฝึกฝนจากปริบทในแบบฝึกหัดที่หลากหลาย ซึ่งในขณะที่ทำการสอน ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นผู้เรียนพยายามศึกษาจากปริบทว่ามีคำใดในปริบทที่จะช่วยเดาความหมายคำศัพท์ได้บ้าง ระหว่างการเรียนผู้เรียนจะปรึกษาหารือและช่วยกันเลือกคำศัพท์มาเติมในปริบท ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำเป็นแบบฝึกหัดแต่ละแผนการสอนจะมี 3 แบบฝึกหัด แบบฝึกหัดละ 12-16 ข้อ ในการเลือกคำศัพท์เติมในปริบทนี้ถ้ามีผู้เรียนคนใดไม่เห็นด้วยกับคำศัพท์นั้น ๆ ผู้เรียนก็จะย้อนไปศึกษาปริบทอีกครั้ง แล้วพิจารณาคำศัพท์ที่เหมาะสม มีการปรับแก้วิเคราะห์เพื่อให้เลือกคำที่เหมาะสมและถูกต้องที่สุด ด้วยวิธี

เอส ซี เอ อาร์ วิธีศึกษาภายในภายนอก และวิธีจำกัดความหมายคำ (Stahl & Shiel, 1992, p.226) จากขั้นตอนดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ได้ดี

ประการที่สอง การสอนแบบมุ่งประสิทธิผลช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิด วิเคราะห์ที่เป็นกระบวนการ เป็นการเรียนการสอนที่มีการวิเคราะห์ส่วนประกอบของคำ ผู้เรียนรู้ความหมายของคำรากศัพท์ คำอุปสรรค และคำปัจจัย นอกจากนั้นผู้เรียนยังรู้ชนิดของคำศัพท์ว่าคำใดเป็นคำนาม กริยา คุณศัพท์ เป็นต้น จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้เรียนสามารถเดาความหมายคำศัพท์และเลือกเติมในปริบทได้ถูกต้องเหมาะสม ในระหว่างการสอนผู้วิจัยสังเกตเห็นผู้เรียนในห้องบ้างก็ช่วยกันวิเคราะห์ บ้างก็วิเคราะห์คนเดียวกับคำศัพท์ที่ผู้วิจัยกำหนดให้ในแต่ละคาบ โดยที่ผู้เรียนจะแยกส่วนประกอบของคำเพื่อหาคำรากศัพท์ว่าหมายความว่าอะไร มีส่วนที่เป็นคำอุปสรรคหรือคำปัจจัยหรือไม่ เมื่อประกอบเข้าเป็นคำศัพท์แล้วพอจะเดาความหมายได้ว่าอย่างไร วิธีการนี้ช่วยให้ผู้เรียนเดาความหมายของคำศัพท์ได้อยู่ในระดับใกล้เคียงถึงถูกต้อง ทั้งนี้ตรงกับที่ แนกกี และแอนเดอร์สัน (Nagy & Anderson, 1984) กล่าวไว้ว่า วิธีวิเคราะห์ส่วนประกอบของคำนี้ช่วยให้ผู้เรียนที่ไม่รู้ความหมายในคำศัพท์นั้น ๆ เลือก หรือเดาความหมายของคำศัพท์ได้ และเป็นการง่ายสำหรับผู้เรียนในการเรียนรู้คำศัพท์คำอื่น ๆ อีกด้วย

ประการที่สาม ผู้เรียนสามารถโยงใยความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ การสอนคำศัพท์ด้วยวิธีสัมพันธ์ขอบข่ายความหมาย เป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้เห็นการปรากฏร่วมของคำศัพท์ ความเหมือน และความต่างของกลุ่มคำเหล่านั้น ดังนั้นในช่วงการทำแบบฝึกหัด ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าผู้เรียนใช้ความพยายามจัดคำต่าง ๆ เข้าไว้ในแต่ละหมวดหมู่ โดยแยกวิเคราะห์ความเหมือนความต่างของคำศัพท์แต่ละคำ ในการจัดคำเข้าหมวดหมู่นี้ทำให้ผู้เรียนมีการโยงใยความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ได้ใช้หลักการคิด วิเคราะห์ ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ซึ่งตรงกับทฤษฎีขอบข่ายความหมาย (Semantic Field Theory) ที่ว่าคำศัพท์สามารถถูกจัดเข้าเป็นหมู่พวกที่มีความหมายสัมพันธ์กันภายใต้ขอบข่ายความหมายเดียวกัน ซึ่งวิธีนี้จะเหมาะกับผู้เรียนที่มีวงคำศัพท์น้อย และช่วยให้ผู้เรียนสามารถรู้ความหมายของคำอื่นที่อยู่ในขอบข่ายความหมายเดียวกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในคำศัพท์และเก่งศัพท์อีกด้วย (Marmolejo, 1991)

2. จากการศึกษาความสามารถการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของผู้เรียนหลังการสอนสิ้นสุดลงทันทีกับการสอบหลังทิ้งช่วงจากการสอนสิ้นสุดแล้วเป็นเวลา 14 วัน ได้ค่ามัชฌิมเลขคณิตของการสอบหลังการสอนสิ้นสุดลงทันทีเท่ากับ 23.8727 และหลังทิ้งช่วง 14 วัน เท่ากับ 26.3818 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ จึงกล่าวได้ว่าผู้เรียนมีความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรชาติ ภู่ทอง (2537) ที่ได้ศึกษาผลของการสอนคำศัพท์แบบสัมพันธ์ขอบข่ายความหมายที่มีต่อความคงทนในการจำคำศัพท์ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เมื่อเปรียบเทียบกับผลของการสอนคำศัพท์จากคู่มือครู สรุปว่าผู้เรียนมีความคงทนในการจำคำศัพท์ได้ดี แม้ทิ้งช่วงหลังการสอนไปแล้ว 12 วัน

จากผลการวิจัยนี้น่าจะอธิบายได้จากวิธีการสอนคำศัพท์แบบมุ่งประสิทธิผล ด้วยวิธีการสอนคำศัพท์แบบสัมพันธ์ขอบข่ายความหมาย ซึ่งเป็นวิธีที่สำคัญมากต่อความคงทนในการจำ เพราะเป็นการเรียนการสอนที่มีการวิเคราะห์องค์ประกอบ การปรากฏร่วมกันของคำศัพท์ ผู้เรียนสามารถถ่ายโอนความรู้จากวิธีการหนึ่งไปสู่วิธีการหนึ่ง มีการโยงใยความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ มีการเข้ารหัสความจำที่ซับซ้อน ทำให้เกิดการเพิ่มพูนความรู้ จำได้ดี จำได้นาน มีความคงทนในการจำ

นอกจากนี้ผลการวิจัยที่ได้ค้นพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตครั้งหลังสูงกว่าค่ามัชฌิมเลขคณิตครั้งแรก อาจเป็นเพราะหลังจากที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังการสอนสิ้นสุดลงทันทีแล้วนั้น ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาคำตอบจากเอกสารที่ผู้วิจัยแจกประกอบการสอน มีการซักถามในหมู่เพื่อนและถามครู บ้างก็นั่งทบทวนเพื่อหาคำตอบที่ไม่แน่ใจอีกครั้ง วิธีการดังกล่าวถือว่าเป็นกลวิธีการเรียนอย่างหนึ่ง ทำให้เกิดความจำได้แม่นยำ จำได้นาน นำไปสู่ความคงทนในการจำคำศัพท์เป็นอย่างดี (วินิตยา ประเสริฐสุนทร, 2539, หน้า 47) จึงทำให้การสอบหลังการสอนสิ้นสุดแล้ว 14 วัน ค่ามัชฌิมเลขคณิตจึงเพิ่มขึ้นกว่าการสอบหลังการสอนสิ้นสุดลงทันที

จากคำอธิบายดังกล่าวสอดคล้องกับคำกล่าวของ ริชาร์ด (Richard, 1987) ที่ว่าความคงทนในการจำหมายถึง ความสามารถในการระลึกหรือเรียกสิ่งที่ได้เรียนรู้ จำได้ เมื่อเวลาผ่านไปแล้วช่วงระยะเวลาหนึ่ง ทั้งนี้คุณภาพของความคงทนในการจำคำศัพท์ขึ้นอยู่กับวิธีการสอน ประสิทธิภาพของคำศัพท์ และเนื้อหาตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ จากโครงสร้างความจำ นอกจากนั้น แอตกินสัน และชิฟฟริน (Atkinson & Shiffrin, 1968 อ้างใน วรชาติ ภู่ทอง, 2537,

หน้า 22) ได้กล่าวว่า ในการจำอะไรก็ตามถ้าสิ่งที่จำมีความหมาย หรือมีส่วนเกี่ยวพันกับความรู้เดิม ย่อมจะทำให้ผู้เรียนจำได้นานกว่า และผู้เรียนสามารถพัฒนาความจำนี้ไปสู่ความจำระยะยาว ซึ่งตรงกับหลักของทฤษฎีความลึกของกระบวนการจัดสาร ที่ว่า กระบวนการจำจะคงทนได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับเวลา ถ้าได้ทบทวนนาน ๆ ก็จะจำได้มากขึ้น และหลักการนี้สอดคล้องกับแนวคิดของเครค และลอคฮาร์ต (Craik & Lockhart, 1972, pp.671-684) ที่ว่า ความจำเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในสมอง การที่จะจำได้มากน้อย เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความซับซ้อน ถ้าซับซ้อนมากผู้เรียนก็สามารถที่จะจำได้นาน

3. ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนหลังจากได้รับการสอนแบบมุ่งประสิทธิผลสูงกว่าก่อนได้รับการสอนโดยค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความเข้าใจในคำศัพท์ก่อนเรียนเท่ากับ 11.2364 และหลังเรียนเท่ากับ 23.8727 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ จอห์นสันและคณะ (Johnson et al, 1984, cited in Pittleman et al, 1991) ที่ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในบทอ่านโดยวิธีสอน 3 วิธี คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมาย วิธีแผนภูมิความหมาย และวิธีปรับแต่งบทเรียนกับนักเรียนระดับเกรด 4 ผลการวิจัยคือ ผู้เรียนที่เรียนจากสองวิธีแรกมีความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ แอนเดอร์ส บอส และฟิลิป (Anders, Bos & Fillip, 1984, cited in Pittleman et al, 1991) ที่ว่า ผู้เรียนมีผลการเรียนต่ำ หลังจากผู้เรียนได้รับการสอนโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบความหมายแล้ว ผู้เรียนมีความเข้าใจในบทอ่านและมีผลการเรียนดีขึ้น ดีกว่าที่ผู้เรียนเรียนโดยวิธีเปิดพจนานุกรม (Bos et al, 1985, cited in Pittleman et al, 1991)

ข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสิทธิผลมีความสามารถและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ ทั้งนี้เนื่องจากการที่ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในระดับคำย่อมจะเป็นพื้นฐานต่อความเข้าใจในระดับข้อความหรือระดับประโยคอีกด้วย (นันทิยา แสงสิน, 2527) แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ นันทิกา ถนอมสัตย์ และบังอร สว่างวโรรส (Thanomsat & Sawangvarorose, 1981) ที่ว่า คำศัพท์ถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดความคิดและความรู้ในการเรียนภาษาใหม่ และความเข้าใจในการอ่าน โดยเฉพาะระดับความเข้าใจในการอ่านนั้นส่วนหนึ่งมาจากความเข้าใจในระดับคำที่จะ

ทำให้ผู้เรียนเลือกคำเติมในปริบทหรือบทอ่านได้เหมาะสม (Pearson & Johnson, 1978, pp.52-108) จากข้อความดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยหาทางสังเกตการเรียนของผู้เรียนในช่วงระหว่างการเรียนการสอน และผู้วิจัยพบว่า ผู้เรียนใช้วิธีเดาความหมายคำศัพท์จากปริบท วิเคราะห์ส่วนประกอบของคำ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในขอบข่ายความหมาย นอกจากผู้เรียนจะศึกษาเองเป็นรายบุคคลแล้ว ผู้เรียนยังมีการปรึกษาหารือกัน พิจารณาเลือกคำศัพท์เติมลงในช่องว่างจากปริบทที่กำหนดให้ร่วมกัน และหลังจากที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านแล้ว ผู้วิจัยได้ซักถามผู้เรียนบางกลุ่มถึงวิธีการเลือกคำศัพท์ที่เหมาะสมมาเติมในปริบทนั้น ๆ ผู้เรียนตอบว่าพวกเขาใช้วิธีศึกษาปริบท หาคำที่จะช่วยเดาความหมายของคำศัพท์ แล้ววิเคราะห์ส่วนประกอบของคำ ดูชนิดของคำศัพท์ ต่อจากนั้นพวกเขาวิเคราะห์องค์ประกอบความหมายและการปรากฏร่วม สุดท้ายผู้เรียนอ่านบทอ่านแต่ละเรื่องทบทวนอีกครั้งเพื่อตรวจสอบว่า คำศัพท์แต่ละคำที่เลือกเติมนั้นเหมาะสมเพียงใด ถูกต้องหรือไม่

4. ส่วนการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียนของผู้เรียนภาษาอังกฤษแบบมุ่งประสิทธิผลนั้น โดยส่วนรวมผู้เรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 4.036 ผลจากการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของเฮอร์แมน และวีฟเฟอร์ (Herman & Weaver, 1988) ที่ได้ศึกษาวิธีการสอนคำศัพท์โดยใช้ปริบทว่า ผู้เรียนระดับเกรด 7 สามารถเดาความหมายของคำศัพท์ได้หรือไม่ ผลปรากฏว่าผู้ที่เรียนอ่อนสามารถเดาความหมายคำศัพท์ได้ดี และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเรียน มีบรรยากาศในชั้นเรียนดี ทั้งนี้เพราะผู้สอนได้อธิบายขั้นตอน วิธีการต่าง ๆ อย่างละเอียด และมีระบบให้แก่ผู้เรียนอย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิกุล ปิ่นแก้ว (2535) ที่ได้ศึกษาเชิงปฏิสัมพันธ์ในด้านการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือกันในกลุ่ม ช่วยกันทำกิจกรรมต่าง ๆ พบว่า โดยภาพรวมความรู้สึกของผู้เรียนเป็นไปในทางบวก คือ มีความคิดเห็นที่ดีต่อบรรยากาศการเรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรชาติ ภู่ทอง (2537) ซึ่งได้ทำการศึกษาของการสอนคำศัพท์แบบสัมพันธ์ขอบข่ายความหมายกับการสอนตามคู่มือครูต่อผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผู้เรียนแบบสัมพันธ์ขอบข่ายความหมายมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและกับเพื่อน ๆ อย่างกว้างขวาง นับตั้งแต่การเจรจาตกลงเลือกคำศัพท์เข้ากลุ่มขอบข่ายความหมาย การอภิปรายโต้เถียงในการวิเคราะห์ความหมาย การเดาความหมายคำศัพท์ และการทำแบบฝึกหัด

จากผลการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่า ผู้เรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสิทธิผลมีความเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นการเรียนการสอนได้ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การสอนแบบมุ่งประสิทธิผลนี้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมเดี่ยวและกิจกรรมกลุ่ม จึงมีการช่วยเหลือภายในกลุ่มของตน ทั้งช่วงการเดาความหมายศัพท์ ช่วงการวิเคราะห์ส่วนประกอบของคำ และช่วงการสอนคำศัพท์แบบสัมพันธ์ขอบข่ายความหมาย ผู้เรียนรู้ถึงขั้นตอนการทำงานร่วมกัน และในระหว่างการเรียนการสอนผู้วิจัยพบว่าผู้เรียนช่วยกันทำงาน มีการเสนอแนะ ปรึกษา ปรับแก้ แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และครูกับผู้เรียน ก่อให้เกิดความเป็นกันเอง ความรักใคร่ความสามัคคี การยอมรับซึ่งกันและกัน และมีความสนุกสนานในการเรียน และเมื่อผู้วิจัยได้ชี้แจงข้อควรแก้ไขในต้นชั่วโมงต่อไป ผู้เรียนมีความกระตือรือล้นที่จะรับฟัง และนำไปพัฒนาการเรียนของตนในคาบเรียนต่อ ๆ ไป อีกด้วย

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตของด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนมีมากที่สุด อาจเนื่องมาจากครูให้ความเป็นกันเอง เป็นการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์เอง มีการส่งเสริม และให้กำลังใจกับผู้เรียน นับว่าเป็นการนำไปสู่การเรียนที่ดีขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะบรรยากาศที่ดีเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน ครูสนุกกับการสอน ผู้เรียนสนุกกับการเรียน เรียนด้วยความเข้าใจ มีความรักซึ่งกันและกัน ส่วนในสองด้านที่เหลือนั้นก็อยู่ในระดับเหมาะสมมากเช่นกัน คือ ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ช่วยเหลือกัน พิจารณาเลือกคำศัพท์ร่วมกัน ทำแบบฝึกหัดด้วยกัน และด้านสุดท้ายคือกิจกรรมการเรียนการสอนก็อยู่ในระดับเหมาะสมมาก เพราะกิจกรรมการเรียนการสอนในการสอนแบบมุ่งประสิทธิผลนั้นเอื้อต่อการช่วยเหลือกัน ปรึกษาหารือกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการนำวิธีการสอนแบบมุ่งประสิทธิผลไปใช้เพื่อเพิ่มพูนความสามารถความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และบรรยากาศในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

1.1 ควรมีการปฐมนิเทศผู้เรียนทั้งชั้นให้เข้าใจในกระบวนการ ขั้นตอนในการเรียนการสอน ตลอดจนกิจกรรมการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ในการสอนคำศัพท์แบบมุ่งประสิทธิผล ควรสอนให้ครบทุกขั้นตอน เพื่อให้ได้ผลเช่นเดียวกับการวิจัยครั้งนี้

1.3 การให้แรงเสริมโดยให้ข้อมูลย้อนกลับ ควรกระทำทันทีในต้นชั่วโมงเรียนถัดไป เพื่อผู้เรียนจะได้ทราบถึงความก้าวหน้า

1.4 เนื่องจากการสอนคำศัพท์แบบมุ่งประสิทธิผลเป็นการสอนที่ใหม่สำหรับผู้เรียนไทย ดังนั้นการนำไปใช้สอนครูจึงควรฝึกให้ผู้เรียนใช้วิธีการนี้ฝึกฝนบ่อย ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยกับวิธีการ ซึ่งจะส่งผลให้การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.5 ในกระบวนการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ผู้สอนอาจนำการสอนแบบมุ่งประสิทธิผล ซึ่งประกอบด้วยการเดาความหมายจากปริบท การวิเคราะห์ส่วนประกอบของคำ และการสอนโดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ชอบข่ายความหมาย เข้าไปประยุกต์ในบางขั้นตอน เช่น การเสนอคำศัพท์ใหม่ หรือใช้สรุปคำศัพท์ต่าง ๆ ก็ได้ นอกจากนี้ยังใช้ในการทบทวนคำศัพท์ก่อนสอบเข้าในระดับอุดมศึกษาต่อไปได้อีกด้วย

1.6 เนื่องจากการสอนคำศัพท์แบบมุ่งประสิทธิผล ทำให้ผู้เรียนมีความรู้คำศัพท์อย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงขั้นตอนการเรียนคำศัพท์แบบสัมพันธ์ชอบข่ายความหมาย ผู้สอนควรจะนำวิธีดังกล่าวไปใช้ในการสอนการเขียน โดยเฉพาะขั้นก่อนการเขียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำเอาวิธีการสอนแบบมุ่งประสิทธิผลไปทดลองกับนักเรียนในระดับอื่น เช่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับอุดมศึกษา

2.2 ควรนำเอาวิธีการสอนแบบมุ่งประสิทธิผลไปเปรียบเทียบกับวิธีการสอนปกติ